

**Bachelor's Degree Programme
(BDP)**

Assignment

(For July, 2020 and January, 2021 sessions)

Foundation Course in Marathi (FMT-01)

**School of Humanities
Indira Gandhi National Open University
Maidan Garhi, New Delhi-110068**

**Foundation Course in Marathi
Assignment 2020-21**

Programme Code: BDP
Course Code: FMT-01
Max. Marks : 100

Dear Student,

Through this assignment we would help you in assessing your progress in the study of this course.

Before attempting the assignment read the directions given below:

1. In this assignment two kinds of questions have been asked – long answer questions and short answer questions.
2. Read the units carefully in order to answer the questions. You must also read newspapers and magazines and listen to the news broadcasts on radio and watch the news telecasts on TV. This will help you gain proficiency in the language.
3. Keep the accuracy of your language and readability of your answer in mind if you wish to get a high grade. While writing the assignment, remember some important points:

a) Read the questions carefully so as to know what has been asked. Then think of the answer. The answer may not always be available in the reading material. As it is a language course, a few samples have been mentioned in the study material, but you must try to think of other examples in use. For this you need to listen and read carefully in your everyday life.

b) **The first page of your assignment booklet should be like this:**

Enrolment No. _____	Name: _____
Address: _____	Signature: _____
_____	Assignment Code: _____
Course Title: _____	Date: _____
Study Centre: _____	

---

4. Use only foolscap size paper for your response and tag all the pages carefully.
5. Write the relevant question number with each answer.
- 6. You should write the assignment in your own handwriting.**
7. Please remember to keep a copy of your assignment with you and to take a receipt from your Study Centre when you submit the assignment.
8. Submission: The completed assignment should be sent to the Coordinator of the study Centre allotted to you. The last dates for submission of this assignment are (a) **31.3.2021 for July-2020** session; and (b) **30.9.2021 for January-2021** session.

GUIDELINES FOR WRITING THE ASSIGNMENT

You will find it useful to keep the following points in mind.

1. **Planning:** Read the assignment carefully. Go through the units on which they are based. Make points regarding each question and then rearrange these in a logical order. Write the answers in your own words. Do not reproduce passage from the units.
2. **Organization:** Be a little more selective and analytical before drawing up a rough outline of your answer. In an essay-type question, give adequate attention to your introduction and conclusion. The introduction must offer your brief interpretation of the question and how you propose to develop it. The conclusion must summarise your response to the question. In the course of your answer, you may like to make reference to other texts or critics as this will add some depth to your analysis.

Make sure that your answer:

- a) is logical and coherent;
- b) has clear connections between sentences and paragraphs;
- c) is written correctly giving adequate consideration to your expression, style and presentation.
- d) does not exceed the number of words indicated in your question.

Note: Remember the submission of assignment is a precondition for appearing in the examination. If you do not submit the assignment on time, you will not be allowed to appear in the examination.

Good luck!

Foundation Course in Marathi

Course Code: FMT-01

Max. Marks : 100

प्र. 1) खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी एका वाक्यात लिहा. 05

1. मराठी कथा कोणत्या अवस्थांतून गेली आहे ते सांगा.
2. मानस्वर म्हणजे काय व ते किती आहेत ?
3. आधुनिक युगाला काय म्हणतात ?
4. भाषांतराचे प्रकार कोणते ?
5. तत्सम शब्द म्हणजे कोणते शब्द ? दोन उदाहरणे द्या.

प्र. 2) रिकाम्या जागा भरा. 05

1. वातमीलेजन ..... पद्धतीने केले पाहिजे.
2. शक्रावांनी ..... ची संकल्पना कृतीत आणली आणि समाला प्रतिष्ठा दिली.
3. व्यंजन उच्चारणाच्या वेळी स्वरतंत्रीमध्ये इकेचे कंपन न झाल्यास जे उच्चारण होते त्यास ..... म्हणतात.
4. दलित ही संज्ञा ..... आहे.
5. वाङ्मयार आणि म्हणी यांच्याद्वारा त्या त्या ..... प्रतिबिंबित दिसून येते.

प्र. 3) कंसात दिलेल्या सूचनेप्रमाणे करा. 07

1. कपट, विचार (या शब्दांची तृतीया विभक्तीची एकवचनी रूपे लिहा.)
2. निष्ठुर, पुरुष (या शब्दांपासून भाववाचक नामे बनवा)
3. शब्दांची द्विवचनी होऊन बनवणारी दोन क्रियाविशेषण अव्यय लिहा.
4. मुकी जनावरे आता काय करतील ? (या वाक्याचे भावे प्रयोगात रूपांतर करा.)
5. कपाळकरंटा, मनोरथ (या शब्दांच्या समास ओळखून विग्रह करा.)
6. साप म्हणू नये धाकला ..... (म्हणीचा उत्तरार्ध पूर्ण करा.)
7. प्रत्येक व्यक्ति आपल्या आधिच्या पिढीपासून शीकते.
(वाक्य शुद्धतत्वेअनुषंगाने शुद्धाकरा.)

प्र. ४) खालील विषयावर जाहिरात लेखन करा . . . 06

1. मोबाईल फोन (भ्रमणधनी)
2. कुकर
3. केसांचा शाम्पू

प्रश्न 5) खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 300 शब्दांत लिहा 30

1. गतायुष्यातल्या आपल्या दुःखाकडे प्र.ई. मोनकांबळे आज कोणत्या दृष्टीने आणि दृष्टीने पाहत आहे? लेखकाच्या व्यक्तिमत्त्वाचे कोणते पैलू त्यात दिसून येतात?
2. 'लोकशाहीद्वारे डॉ. आंबेडकरांचे विचार स्पष्ट करा.
3. 'नव्या मनुष्यातील गिरेधार पुतळा' ही मर्ढेकरांची कविता म्हणजे एक संपूर्ण सलग असे प्रतिमाचित्र आहे, स्पष्ट करा.

प्रश्न 6) खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 150 शब्दांत लिहा. 18

1. नाटक आणि प्रकांकिका या प्रयोगात्मक साहित्यप्रकारांची तुलना करा.
2. 'भ्रष्टाचार आज शिष्टाचार झाला आहे' या कल्पनेचा विस्तार करा.
3. 'संतांचे आवडी वारसदार आहेत...' असे ७ सेंट तुकाराम महाराज का म्हणतात ते स्पष्ट करा.

प्रश्न 7) टिपणे लिहा (कोणतेही पाच)

20

1. कर्नवीर भाऊरावांचे तत्त्वज्ञान
2. अरविंद गोखले यांचे कथालेखन विशेष
3. संहारक्षम अण्वस्त्रे आणि मानवी जीवन
4. तात्यांचे व्यक्तिचित्र
5. काव्यप्राप्तेचे स्वरूप
6. तल्लित लेखकाची आकांक्षा

प्रश्न 8) तुम्ह्या जवळच्या मित्राला / मैत्रीणीला नोकरी मिळाली आहे, त्याबद्दल त्याला अभिनंदन करणारे पत्र लिहा.

05

प्रश्न 9) आतील उताऱ्याचे सारांशलेखन करा

04

कामगार स्त्रियांसारखी स्थिती आज शेतमजूर व गरीब शेतकरी स्त्रीही आहे. किंबहुना त्याहीही वाईट आहे. ती श्रीमंत शेतकऱ्याच्या शेतावर काम करायला जाते. तेथे तिला मजुरीच्या दर अत्यंत कमी मिळतो. तिच्या भ्रमांची चोरी होते. मुरुषाच्या बरोबरीने काम करूनही तिला १ रुपया रोज किंवा दीड रुपया रोज मिळतो. वर्षाकाठी जेमतेम १०० दिवस काम मिळते. बाळंतपणाच्या अर्धे मिळत नाही की सुट्टी मिळत नाही किंवा मुलांना सांभाळण्यासाठी गिर्युकेन्द्र चालविले जात नाही. तिच्यासाठी असे कायदेसुद्धा झाले नाहीत. एकटेदुकटे दूरवर रानात काम करावे लागते. त्या वेळी कोणतेही संरक्षण मिळत नाही.

शेतमील काम व घरगुती काम अशा दोन पाळ्या तिच्याही नशीबी आहेत. दारू पिऊन आलेल्या नवऱ्याच्या मारही तिला जावा लागते. मुलाला टोपलीत घालून कामाला जावे लागते. तेथे दोन मिनिटे दूध पळामला बाजूला बसले तर मालक ओरडतो. शिक्षण नाही. अडाणीपणा, अंधश्रद्धा यांमुळे ती अधिकच पिचली जाते. मात्र या स्त्रियांना कामगार-स्त्रियांसारखी सामूहिक मालकीची जाणीव एकदम येऊ शकत नाही. शेतवर प्रकृष्ट काम करून कामगार स्त्रीला सामूहिक कामाचे महत्त्व पटते. तसेच आधुनिक यंत्रांचा परिचय होतो. बदलत्या जगामे भान येते. शेतावर काम करणारी शेतमजूर स्त्रीही हा बदल द्रष्टा असते. नांगराच्या बदल्यात ट्रॅक्टर येतो. छोऱ्या शेतकऱ्यांच्या जमिनी जातात; पण तिच्या मनातील आपल्या मालकीचे शेत असावे ही कल्पनाही पूर्णपणे गेलेली नसते. आता शेतमजूर-संघटना स्थापना होत आहेत व शेतमजूरानाही संघटनेचे, सामूहिक कामाचे महत्त्व म्हणून शेत आहे. आपली मजुरी वाढविण्यासाठी व आवश्यक सवलती मिळविण्यासाठी स्त्रियांनी या संघटनेत भाग घेतला पाहिजे. नेतृत्व पुरुषांच्या हाती सोपवून गप्प न राहता नेतृत्वासाठी पुढाकार घेतला पाहिजे व इतर स्त्रियांना संघटनेसाठी मार्गदर्शन केले पाहिजे. मानव म्हणून ग्यान मिळवायचे असले तर क्रांतीशिवाय पर्याय नाही, हे राजकारण शिकले पाहिजे.